

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 348/2026-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Michalom Hrivnákom, advokátom, Krížna 44, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-21C/28/2023 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-21C/28/2023 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B1-21C/28/2023 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **750 eur**, ktoré mu **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **507,20 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 348/2026-17 z 9. júna 2026 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručení mu 7. mája 2026, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-21C/28/2023 (ďalej len „napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje prikázať

mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznať primerané finančné zadost'účinenie 2 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľa predchádza jeho ústavná sťažnosť podaná 18. decembra 2025 z rovnakých dôvodov a s rovnakým obsahom, ktorú ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 5/2026-13 z 13. januára 2026 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

3. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že sťažovateľ sa žalobou podanou Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 30. mája 2023 (správne 29. mája 2023, pozn.) domáha proti Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), zaplata 11 000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu ako príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho rozvrhovania služobných zmien z dôvodu pochybenia pri transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, o ktorej do dňa podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté. Sťažovateľ pritom v druhej ústavnej sťažnosti vôbec nezmienil svoju predchádzajúcu ústavnú sťažnosť ani aktuálny stav napadnutého konania (nariadenie termínu pojednávania, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Opakujúc predchádzajúcu argumentáciu, sťažovateľ tvrdí porušenie označených práv zbytočnými prietahmi mestského súdu. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania prostredníctvom prehľadu procesných úkonov realizovaných konajúcim súdom, namieta, že medzi jednotlivými úkonmi súdu sú súvislé obdobia nečinnosti, keď od 29. júla 2025, keď bolo mestskému súdu doručené jeho vyjadrenie k duplike žalovaného, až do dňa podania ústavnej sťažnosti bol mestský súd v napadnutom konaní kontinuálne nečinný, pričom procesné úkony boli dosiaľ výlučne administratívnej povahy (doručovanie písomných podaní stranám sporu, pozn.). Podľa sťažovateľa aj táto činnosť súdu je neprimerane dlhá, nesústreďená a bez efektu na nariadenie pojednávania vo veci samej. Dĺžku konania nemožno odôvodniť ani zložitou vecou, ani správaním strán sporu, ktoré na výzvy súdu reagovali bez zbytočných prietáhov.

5. Sťažovateľ nepovažuje napadnuté konanie za právne ani skutkovo zložité, pretože skutkové posúdenie veci spočíva primárne v porovnaní počtu odpracovaných hodín so zákonným limitom pracovného času. Ide pritom o právne aj skutkovo typovo opakujúcu sa agendu, v ktorej sa nevyžaduje rozsiahle dokazovanie ani zložité právne hodnotenie. Predmet konania je podľa sťažovateľa determinovaný najmä služobnými výkazmi a evidenciou pracovného času. Z hľadiska právneho posúdenia ide o aplikáciu ustálenej judikatúry týkajúcej sa zodpovednosti štátu za porušenie práva Európskej únie. K vzniku prietáhov sporové strany neprispeli a ich existenciu spôsobil najmä postup mestského súdu.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/381/2026 z 26. mája 2026, o ktoré ho ústavný súd požiadal v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pripojil chronologický prehľad procesných úkonov realizovaných v napadnutom konaní a uviedol,

že predmetná vec nie je zatiaľ právoplatne rozhodnutá najmä z dôvodu existencie okolností objektívnej povahy so zreteľom na množstvo spisov v súdnom oddelení zákonnej sudkyne popri ďalšom novom nápade vecí, pričom niektoré bolo potrebné vybavovať prednostne. Poukázal na personálnu poddimenzovanosť a nadmernú pracovnú zaťaženosť sudcov mestského súdu spôsobenú vysokým nápadom nových vecí. Upriamil pozornosť tiež na objektívne prekážky, akými boli implementácia súdnej mapy a s ňou spojené protokolárne preberanie súdnej agendy vo všetkých súdnych oddeleniach, ako aj sťahovanie do nového sídla mestského súdu v období mesiacov február a marec 2026. Vo veci sťažovateľa je nariadený termín pojednávania na 4. september 2026, čím je procesný postup v napadnutom konaní momentálne plynulý a v súlade s príslušnými predpismi, ako aj v súlade so zásadami hospodárnosti a rýchlosti konania.

7. Na tomto vyjadrení zotrval aj vo svojom podaní z 10. júna 2026.

8. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať vyjadrenie mestského súdu sťažovateľovi na repliku, keďže jeho vyjadrenia sú objektívne overiteľné z obsahu súdneho spisu, a preto prípadná replika nemá vecný potenciál ovplyvniť rozhodnutie ústavného súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vecí, ústavný súd upustil od ústneho pojednávania [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

10. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdenom porušení označených práv podľa ústavy a dohovoru zbytočnými prietahmi mestského súdu v napadnutom konaní, ktorý podľa sťažovateľa bol v konaní opakovane nečinný a konal neefektívne.

11. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť vecí, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

12. Z hľadiska povahy vecí ústavný súd rezultuje, že napadnuté konanie sa nejaví právne ani skutkovo zložené a patrí k bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (IV. ÚS 531/2025, I. ÚS 28/2026, I. ÚS 88/2026), čo nevyvracal ani mestský súd vo svojom vyjadrení. V správaní sťažovateľa neboli zistené také skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na dĺžku napadnutého konania.

13. Pokiaľ ide o postup mestského súdu v napadnutom konaní, bez potreby podrobných analýz jednotlivých úkonov je pre ústavný súd podstatné, že od podania žaloby v roku 2023 sa v podstate snažil konať relatívne plynule, hoci jednotlivé procesné úkony vykonával v niekoľkomesačných intervaloch. Po doručení druhého vyjadrenia žalovanej 21. júla 2025 a ďalšieho vyjadrenia žalobcu

29. júla 2025 zostal nečinný do 28. apríla 2026, keď zákonná sudkyňa nariadila termín pojednávania na 4. september 2026.

14. V tomto ohľade ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená či neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (IV. ÚS 396/04, I. ÚS 361/2022), najmä ak, ako vyplýva z obsahu spisového materiálu, už existujú rozhodnutia k danej problematike.

15. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prieťahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu). Spor v danej veci trvá tri roky, čo je už na hranici ústavne akceptovateľnej dĺžky súdneho konania, pričom samotný postup súdu nemožno považovať za zodpovedajúci princípu procesnej ekonómie bez ohľadu na objektívne prekážky tvrdené mestským súdom, ako bol prechod súdnictva z okresného súdu na mestský súd v dôsledku tzv. súdnej mapy, personálne problémy s tým spojené a následne aj zmena sídla mestského súdu.

16. Na okraj veci k sťažovateľom opätovne pertraktovanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorý však nepremietol do sťažnostného petitu, ústavný súd v súlade s bodom 9 svojho uznesenia č. k. IV. ÚS 5/2026-13 z 13. januára 2026 opakuje, že v danom prípade o ňom nemožno uvažovať, keď zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že k vysloveniu porušenia základného práva na súdnu ochranu môže dôjsť iba v prípade, ak namietané zbytočné prieťahy, ako aj celková doterajšia dĺžka preskúmaného súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmet konania, teda to, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti – *denegatio iustitiae*.

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

17. Pretože v čase rozhodovania ústavného súdu napadnuté konanie nie je právoplatne skončené a zatiaľ ani meritórne rozhodnuté, ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal mestskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

18. Sťažovateľ sa domáha, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie 2 000 eur, rovnako aj vo svojej prvej ústavnej sťažnosti stručne dôvodiac nečinnosťou mestského súdu a poukazujúc aj na porušenie práva na súdnu ochranu.

19. Vzhľadom na túto konštatovanú nečinnosť mestského súdu (predtým okresného súdu), berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu (predmet sporu, jeho dĺžku a vykonávanie procesných úkonov v pomerne riedkych časových intervaloch a čiastočne i objektívne okolnosti na strane súdu) majú na pamäti, že cieľom priznania finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pocítovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 750 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 3 a 5 výroku tohto nálezu).

VI. Trovy konania

20. Ústavný súd priznal sťažovateľovi v zmysle § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde náhradu trov konania v celkovej sume 507,20 eur (bod 4 výroku tohto nálezu), čo je polovica ním požadovanej sumy 1 014,40 eur, keď zohľadnil, že sťažovateľ odôvodnenie svojej druhej ústavnej sťažnosti prakticky iba opísal zo svojej pôvodnej ústavnej sťažnosti, ktorá bola predmetom konania sp. zn. IV. ÚS 5/2026, bez toho, že by sa aspoň stručne vyjadril k časovému posunu v napadnutom konaní.

21. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2026 je 396,50 eur a sadzba za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2026 15,86 eur, čo spolu predstavuje sumu 2 x 824,72 eur za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) zvýšenú o daň z pridanej hodnoty, ktorej je právny zástupca sťažovateľa platiteľom (priložené osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty), o sumu 189,68 eur, z čoho jedna polovica predstavuje 507,20 eur.

22. Na tomto mieste ústavný súd dáva do pozornosti, že v zmysle § 73 zákona o ústavnom súde účastník konania na ústavnom súde v zásade sám znáša trovy takého konania a len v odôvodnených (i) prípadoch môže (ii) podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby ich úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu. Zákon o ústavnom súde tak nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesoch (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie). Ústavný súd disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 357/2021, I. ÚS 418/2022).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu